

(Oude) dia's en foto's scannen

De veranderingen in **Picasa 3.6** en **3.8** spelen voor dit onderwerp geen rol - hoogstens zijn er kleine verschillen in de schermafbeeldingen. Zie [Intro Picasa 3.6NL](#) en [Intro Picasa 3.8NL](#).

Fabrikanten van printers en scanners (vaak gecombineerd) hebben er alles aan gedaan om het moeilijk te maken, maar als je even een (oude) foto wilt scannen en opslaan kan dat via Picasa eenvoudig en snel. Ik ga er daarbij wel van uit dat het "apparaat" al bedrijfsklaar is aangesloten, dus dat de daarvoor minimaal benodigde programma's al geïnstalleerd zijn.

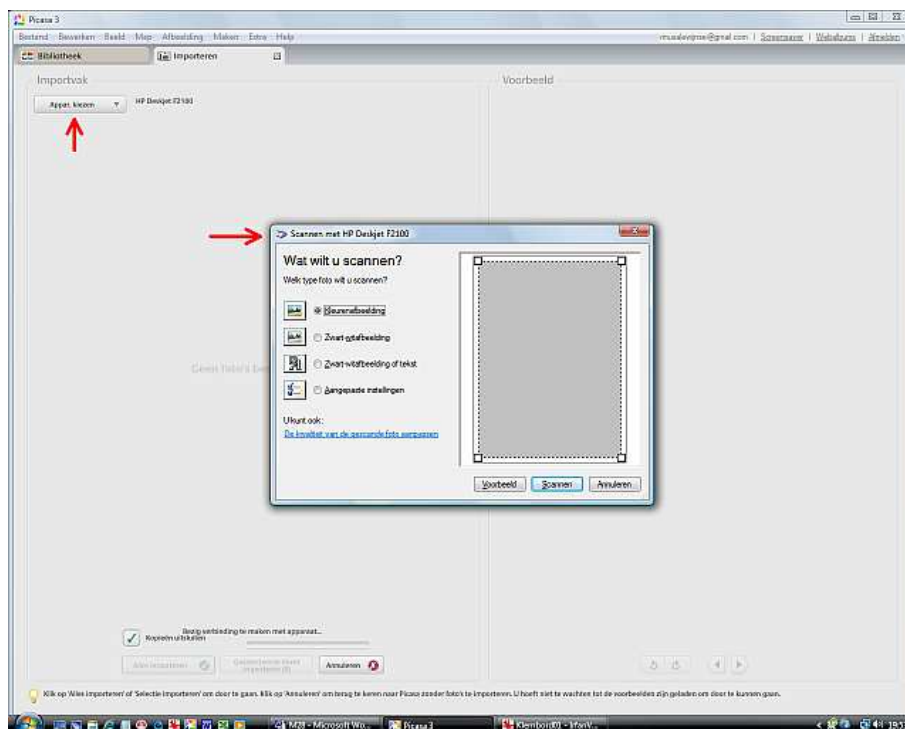
Opmerking 1: bij standaard installatie van nieuwe apparaatsoftware worden er behalve de noodzakelijke drivers ook vaak overbodige programma's geïnstalleerd, waardoor de suggestie wordt gewekt dat je persé moet gebruiken om goed te kunnen gaan scannen. Niets is minder waar, dus kies altijd voor een aangepaste installatie.

Opmerking 2: een eenvoudige combi printer-scanner is nooit geschikt voor negatiefstrookjes en ingeraamde kleinbeelddia's. Daar zijn uitgebreidere flatbedscanners of speciale film-scanners voor zoals de Canoscan-3000F en de Epson Perfection V500-Photo (het scannen van grotere negatief- en diaformaten moet je uitbesteden – de apparatuur daarvoor is duur). Als je toch al een gewone scanner hebt, kun je misschien beter een compacte diascanner zoals van [Unovia](#) aanschaffen.

Opmerking 3: flatbedscanners zijn vaak handiger bij het scannen van stugge fotoalbums en plakboeken dan combi printer-scanners. Belangrijk is ook dat er rondom de glasplaat geen opstaande randen zijn die daarbij danig in de weg kunnen zitten.

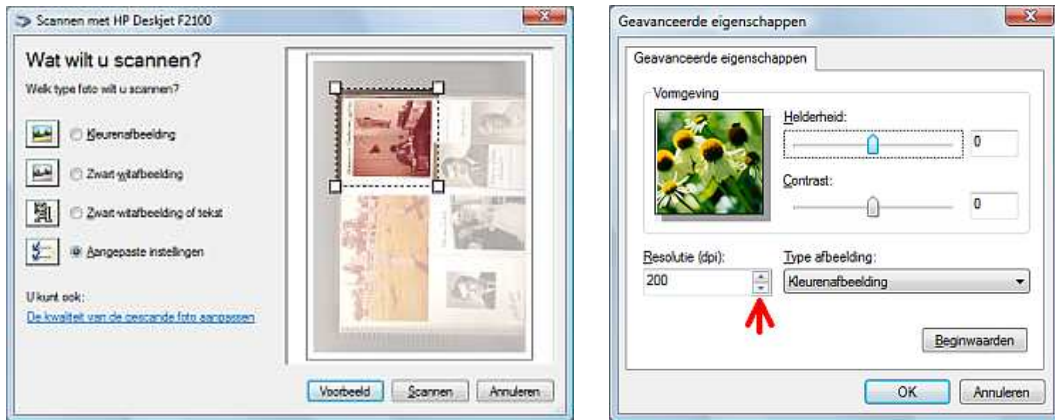
Scannen

Leg de foto goed vlak op de glasplaat (bij ingeplakte foto's kan dat erg lastig zijn). Start dan Picasa en kies **Importeren** (linksboven). Zoek dan jouw "apparaat" via de knop **Apparaat kiezen** (bij de linker rode pijl) en constateer dan tot je verbazing dat het (meestal) 2x wordt genoemd – welk moet je dan kiezen? In ieder geval niet die waarbij het woord TWAIN staat, want dan wordt het (meestal) erg ingewikkeld, dus kies dus de andere optie, want dan verschijnt er een eenvoudiger venstertje in het nog lege importvenster van Picasa.

Opmerking: dit is een eenvoudig Windows-programmaatje voor scanners (de zogenaamde WIA-driver). De veel ingewikkelder Twain-driver van de fabrikant is meestal overbodig, tenzij het om speciale instellingen gaat zoals voor dia's en negatieven (zie Naschrift).

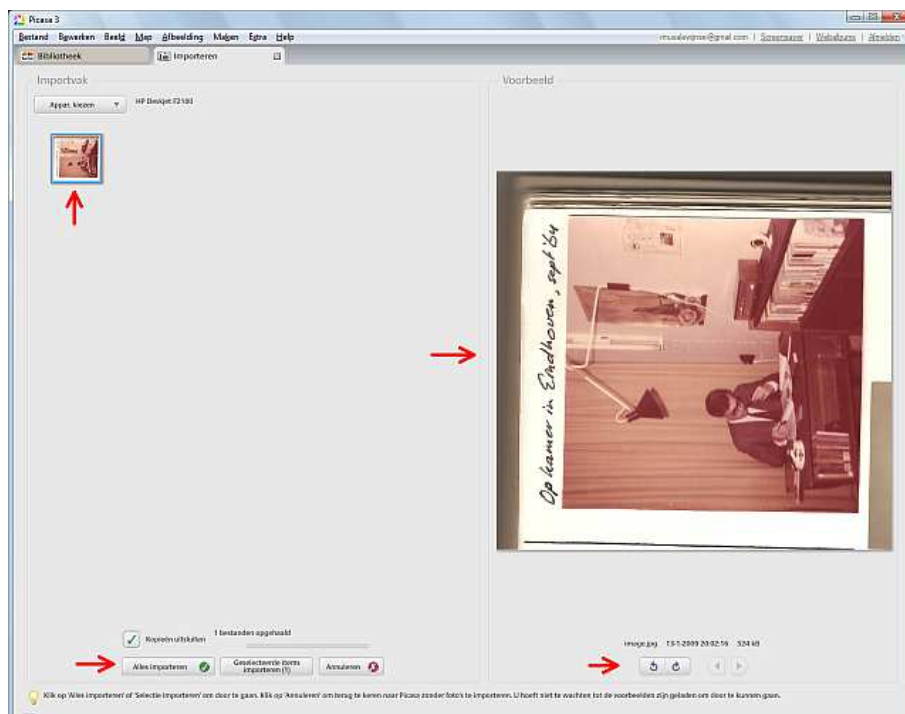
Klik onder het lege grijze vlak op de knop **Voorbeeld (Preview)** om een snelle proefscan te starten. De eerste keer duurt dat wat langer omdat de lamp nog moet opwarmen, maar dan verschijnt de foto (en omgeving) en kun je die heel globaal inkaderen door de stippellijnen te verslepen, want het fijne correctiewerk komt later wel in Picasa. Dus zoals hieronder links.

Je kunt bijna alles scannen alsof het kleurenfoto's zijn, maar je moet even nadenken over de gewenste resolutie. Daar is een simpele vuistregel voor: normale formaten (rond 10x15) 300 dpi, kleine formaten 600 dpi en grote formaten 150 of 200 dpi (dots per inch). Die instelling is altijd aanwezig, maar zit soms verborgen in een extra venstertje zoals hierboven rechts.

Opmerking: voor kleinbeelddia's en negatieven moet de scanner een optische resolutie van tenminste 1200 dpi hebben – liefst 2400 dpi. Vaak kunnen nog grotere getallen worden gekozen, maar dat is onzin en veroorzaakt alleen maar nog grotere bestanden. Ik kan dat niet demonstreren omdat ik niet meer over de daarvoor geschikte scanner beschik.

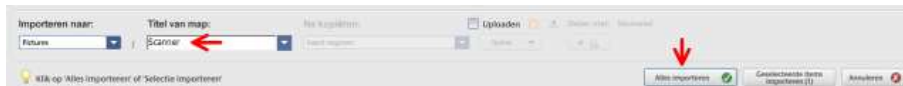
Daarna kun je op de knop **Scannen** klikken en na een poosje zie je dan dit resultaat:

Opmerking: je hoeft je er niet druk om te maken dat de foto gekanteld is en scheef ligt en nog bijgesneden moet worden – dat kun je later allemaal in orde maken. Maar dan je hoeft je bij het scannen tenminste niet zo nauwkeurig te werken, want dat zou erg lastig zijn.

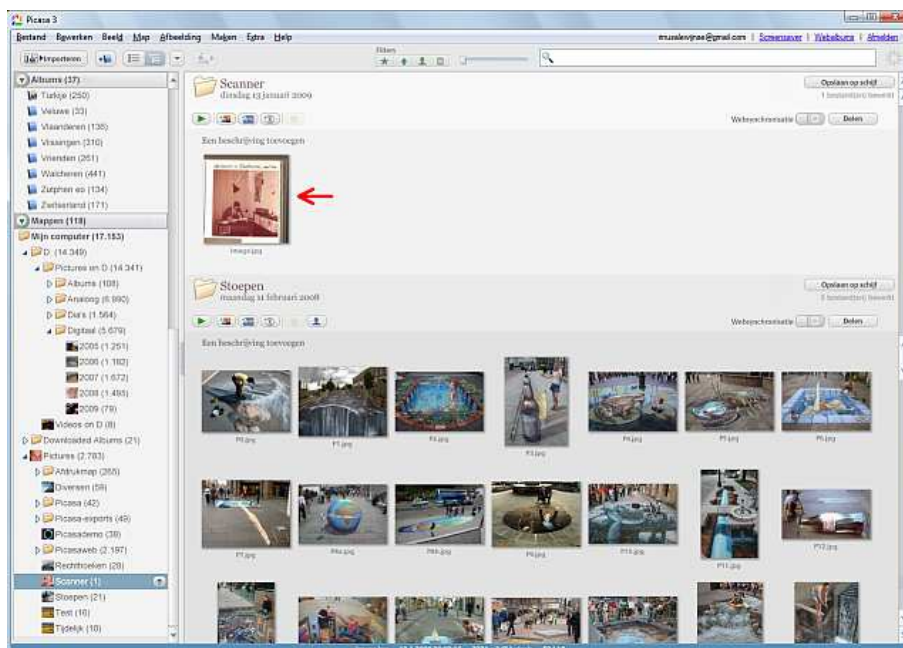
Opslaan

Helaas kun je nu in Picasa niet meteen verder om volgende foto's te scannen zodat je links een hele verzameling krijgt die je tezamen kunt opslaan. Dus je moet deze foto eerst opslaan en dat doe je vanaf Picasa 3.6 door in het eerste vakje linksonder de map te kiezen die je de vorige keer ook hebt gebruikt of door in het tweede vakje de naam voor een nieuwe map te typen, bijvoorbeeld het woord "Scanner" zoals hieronder:

Na een klik op de knop **Alles importeren** wordt die map door Picasa aangemaakt als een submap in de in de standaard map (**Mijn Afbeeldingen** ("Pictures")) en de foto wordt daarin opgeslagen met de voorlopige bestandsnaam "Top.BMP" en de volgende met "Top-1.BMP", enzovoort (dit is anders dan vorig jaar: toen was de bestandsnaam "image.jpg" – zie verder).

Die nieuwe map met die ene foto zie je dan meteen in het bibliotheekvenster van Picasa verschijnen zoals hieronder (hier al rechtop gezet):

Als dit voldoende is, kun je meteen met deze foto aan de slag. Maar als je er nog meer moet scannen, klik je weer op **Importeren** en begint het verhaal weer opnieuw. En dan moet je in het eerste vakje de map "Scanner" opzoeken - ook als je over een paar maanden weer even iets moet scannen. Dus het is zinvol om die map te behouden – zelfs als je gescande foto's (na correctie) naar een andere map hebt verplaatst.

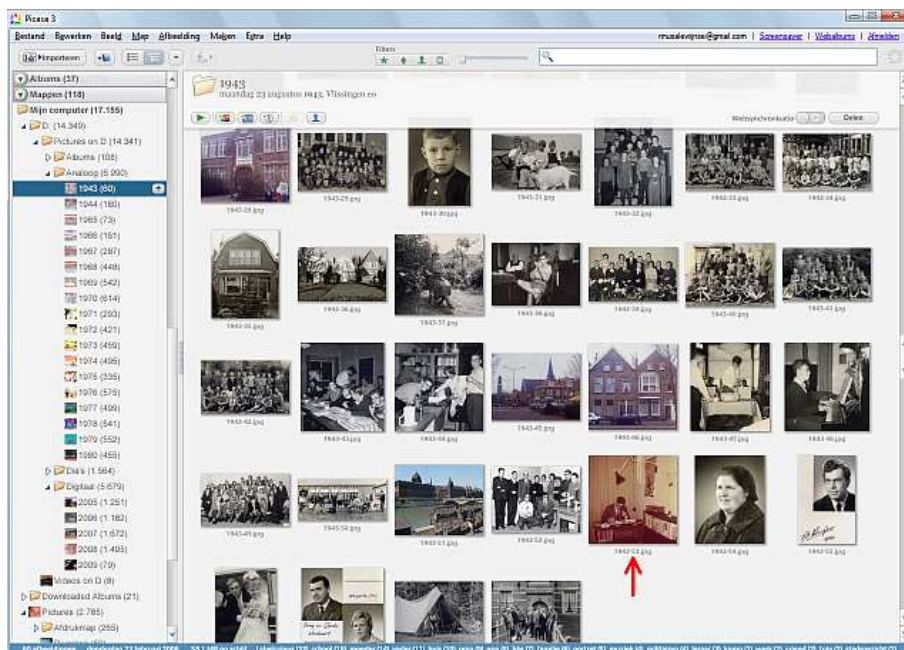
Opmerking: het is vreemd dat de scans vanaf Picasa 3.6 als grote bmp-bestanden worden opgeslagen – althans bij gebruik van het eenvoudige scanprogrammaatje (bij gebruik van het Twain-programma worden het wel normale jpg-bestanden). Dit betekent namelijk dat je de foto's na correctie moet exporteren om normale jpg-bestanden te krijgen en dat zal voor velen een vreemde stap zijn die de nodige problemen zal veroorzaken, maar dat is niet mijn schuld. De originele grote bmp-bestanden kunnen daarna rustig verwijderd worden en de geëxporteerde foto's kun je daarna het beste naar een definitieve map verplaatsen.

Corrigeren

Na de gebruikelijke [correcties](#) in Picasa, ziet die stokoude foto er nog best aardig uit:

En als zo'n foto onderdeel is van een systematisch project om oude foto's en dia's te gaan scannen, dan staat hij er op een gegeven moment keurig genummerd en gedocumenteerd tussen. Maar dat is wel een kwestie van heel gestaag en zorgvuldig doorwerken:

Als je zo'n project gaat beginnen, kun je het beste in jaargangen denken en alleen de dia's en/of foto's scannen die ook voor je nageslacht nog de moeite waard kunnen zijn. Scan eerst een selectie van de dia's van dat jaar en daarna een selectie van de afdrucken van dat jaar en sla alles op met voorlopige bestandsnamen in een map met het jaartal als naam, bijvoorbeeld **1964**.

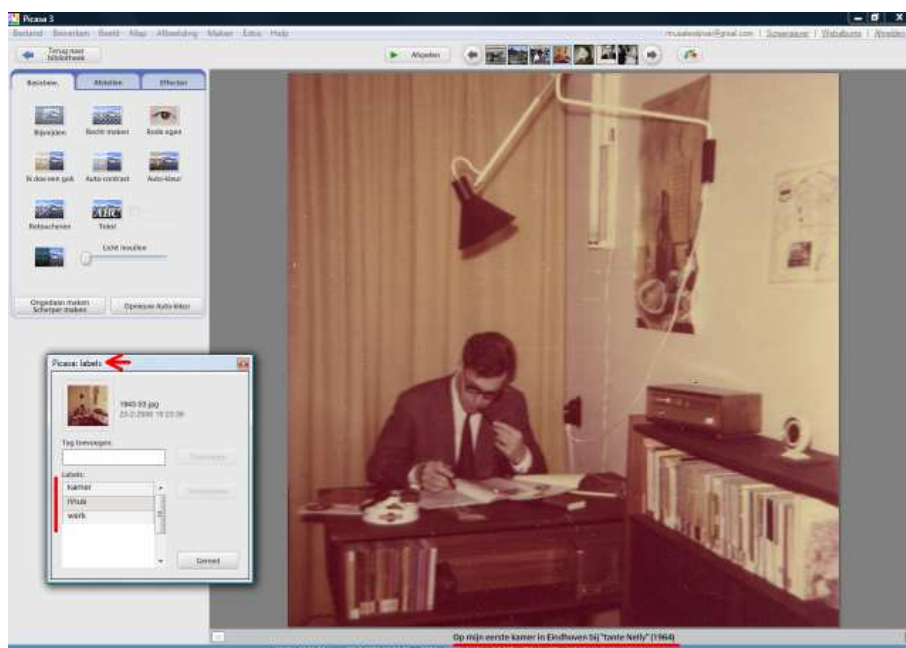
Ga dan die globaal gescande beeldjes in Picasa corrigeren en min of meer chronologisch [sorteren](#) door de miniaturen naar de juiste plaatsen te slepen en verwijder bij nader inzien toch overbodige afbeeldingen of voeg bij nader inzien ontbrekende toe (dit hoeven niet altijd

foto's te zijn, maar bijzondere documentjes uit dat jaar kun je ook scannen en op de juiste plaatsen tussenvoegen).

Voeg ook een introductiedia met het betreffende jaartal als toegevoegde [tekst](#) toe en [her-nummer](#) dan tenslotte de hele serie met **1964-0** als startnummer. Bijna klaar!

Documenteren

Van zulke oude afbeeldingen weet jij nog bijna alles, maar je nageslacht vaak niets. Dus je ontkomt er dan ook niet aan om een minimale vorm van tekst toe te voegen in de vorm van korte [onderschriften](#) en eventueel een paar [trefwoorden](#), zoals hieronder is gedaan:

Opmerking: omdat die onderschriften en/of trefwoorden als IPTC-metadata worden toegevoegd aan de fotobestanden, zijn ze ook voor andere programma's dan alleen Picasa toegankelijk en dat is belangrijk voor de (verre) toekomst.

Tenslotte zet je deze en andere jaargangen op één of meer Picasa [cadeau-cd's](#) en uiteraard maak je ook via Picasa regelmatig [back-ups](#), want deze enorme klus zul je door onverwachte computerpech niet graag over willen doen.

Als dat nou geen zinvolle besteding van je "ouwe dag" is, dan weet ik het ook niet meer.

Naschrift

Het is terecht dat ik de eenvoudige WIA-driver voor [incidentele](#) scan-activiteiten aanbeveel, maar voor het scannen van grote aantallen oude zwart-wit vergrotingen is toch meer precisie vereist om een goede kwaliteit te behouden - ook voor dia's en negatieven. Daarvoor is de uitgebreidere TWAIN-driver toch te prefereren, maar de vele instelmogelijkheden zijn rampzalig verwarrend - de ontwerpers bieden zij alles wat ze maar kunnen bedenken.

De beste resultaten krijg je door de automatische belichting en verscherping uit te schakelen en zondig een kleine handmatige correctie toe te passen om het [histogram](#) (als dat er is) binnen zijn grenzen te houden. Je zult dus altijd moeten onderzoeken wat met jouw scan-driver mogelijk is en dat moet je zeker doen als het om heel veel foto's gaat.

Picasa heeft daarna voldoende mogelijkheden om de "ruwe scans" op te knappen en in het geval van oude kleurenfoto's of dia's ook voldoende mogelijkheden om een redelijk natuurlijke kleurweergave te herstellen. Maar er zijn grenzen: een naar vaal oranjebruin verkleurde foto is een tamelijk hopeloos geval en [Picnik in Picasa 3.8](#) kan daar ook niets van maken.